

Dr. Selman DURSUN

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı

**SERMAYE PİYASASINDA
GERÇEĞE AYKIRILIKTAN
DOĞAN SUÇLAR**

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	vii
DANIŞMANIN ÖNSÖZÜ	xi
YAZARIN ÖNSÖZÜ	xiii
İÇİNDEKİLER.....	xv
KISALTMALAR	xxi
GİRİŞ	1

Birinci Bölüm **SERMAYE PİYASASI VE** **SERMAYE PİYASASI SUÇLARI**

I. SERMAYE PİYASASI.....	5
A. Sermaye Piyasası Kavramı.....	5
B. Sermaye Piyasasının Unsurları	12
1. Fon Arz Edenler (Yatırımcılar)	13
2. Fon Talep Edenler (İhraççılar).....	14
3. Fon Arz ve Talep Araçları (Sermaye Piyasası Araçları).....	17
4. Fon Arz ve Talebinin Karşılaşmasına Yardım Eden Kuruluşlar (Sermaye Piyasası Kurumları)	23
5. Fon Arz ve Talebinin Karşılaştığı Piyasalar (Sermaye Piyasaları).....	30

C. Sermaye Piyasası Faaliyetleri	35
1. İhraç Faaliyetleri.....	36
2. Yatırım Faaliyetleri	42
3. Aracılık Faaliyetleri.....	45
4. Danışmanlık Faaliyetleri	49
5. Yönetim ve İşletme Faaliyetleri.....	51
6. Diğer Faaliyetler	53
D. Sermaye Piyasası Hukuku	61
E. Sermaye Piyasasına Yön Veren Kurumlar	67
1. Sermaye Piyasası Kurulu	68
2. Borsalar	75
a. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası.....	77
b. Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası	84
3. Takasbank	88
4. Merkezi Kayıt Kuruluşu	90
5. Yatırımcıları Koruma Fonu.....	92
6. Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği	96
7. Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği.....	99
II. SERMAYE PİYASASI SUÇLARI.....	100
A. Sermaye Piyasası Suçları Kavramı.....	100
B. Sermaye Piyasası Suçlarının Yakın Kavamlarla İlişkisi	104
1. Beyaz Yaka Suçlarıyla İlişkisi	104
2. Ekonomik Suçlarla İlişkisi.....	109
3. Bankacılık Suçlarıyla İlişkisi.....	114
C. Sermaye Piyasası Suçlarının Genel Özellikleri ve Sermaye Piyasası Ceza Hukuku.....	116
1. Sermaye Piyasası Suçlarının Genel Özellikleri	116
2. Sermaye Piyasası Ceza Hukuku.....	118
D. Mevzuatımızda Yer Alan Sermaye Piyasası Suçları.....	119
1. Sermaye Piyasası Kanunu'ndaki Sermaye Piyasası Suçları.....	120

2. Diğer Kanunlardaki Sermaye Piyasası Suçları	134
E. Sermaye Piyasasına Özgü Ceza Muhakemesi Kuralları.....	146

İkinci Bölüm
GERÇEĞE AYKIRILIK VE
SERMAYE PİYASASI

I. GERÇEĞE AYKIRILIK	153
A. Gerçege Aykırılık Kavramı	153
B. Gerçege Aykırılığın İfade Biçimleri	156
C. Gerçege Aykırılığa İlişkin Ayırımlar	161
D. Gerçege Aykırılığın Oluşum Biçimleri.....	165
E. Gerçege Aykırılığın Hukuksal Sonuçları.....	166
1. Özel Hukukta Gerçege Aykırılığın Sonuçları	167
2. Kitle Haberleşme Hukukunda Gerçege Aykırılığın Sonuçları.....	169
3. Disiplin Ceza Hukukunda Gerçege Aykırılığın Sonuçları.....	172
4. Kabahatler Hukukunda Gerçege Aykırılığın Sonuçları.....	174
5. Ceza Hukukunda Gerçege Aykırılığın Sonuçları.....	177
a. Genel Olarak.....	177
b. Sırf Gerçege Aykırılığın Suç Olarak Düzenlenmesi.....	178
c. Nitelikli Gerçege Aykırılığın Arandığı Haller.....	181
d. Gerçege Aykırılığın Belirli Bir Neticeye Neden Olması	187
e. Gerçege Aykırılığın Belirli Bir Amaçla Geçekleştirilmesi	189
f. Gerçege Aykırılığın Düzeltilmesinin Etkisi	193
II. SERMAYE PİYASASINDA GERÇEĞE AYKIRILIK	195
A. Gerçege Aykırılığın Sermaye Piyasasındaki Etkisi ve Önemi	195

B. Gerçeğe Aykırılığın Ortaya Çıktığı Konular.....	199
1. Bilgi ve Belge Vermede Gerçeğe Aykırılık.....	199
2. Finansal Belgelerde Gerçeğe Aykırılık	206
3. Raporlarda Gerçeğe Aykırılık.....	212
4. Kamuya Yapılan Açıklamalarda Gerçeğe Aykırılık.....	216
5. Haber, Yorum ve Tavsiyelerde Gerçeğe Aykırılık.....	224
6. Alım Satımıda Gerçeğe Aykırılık.....	229
7. Diğer Konularda Gerçeğe Aykırılık	232
C. Gerçeğe Aykırılığın Önlenmesi.....	233
1. Düzenleme Yoluyla Gerçeğe Aykırılığın Önlenmesi	234
2. Denetleme Yoluyla Gerçeğe Aykırılığın Önlenmesi	245
3. Tedbir ve Yaptırımlar Yoluyla Gerçeğe Aykırılığın Önlenmesi	250

Üçüncü Bölüm
GERÇEĞE AYKIRILIKTAN DOĞAN
SUÇLAR

I. GENEL AÇIKLAMALAR	257
II. MANİPÜLASYON SUÇLARI	260
A. Manipülasyon Kavramı ve Korunan Hukuksal Değer	260
1. Manipülasyon Kavramı	260
2. Korunan Hukuksal Değer	270
B. İşleme Dayalı Manipülasyon Suçu	274
1. Genel Olarak.....	274
2. Suçun Unsurları.....	275
a. Maddi Unsur.....	275
b. Manevi Unsur.....	285
c. Hukuka Aykırılık Unsuru.....	293
3. Suçun Özel Oluşum Biçimleri.....	297

a.	Suça Teşebbüs.....	297
b.	Suça İştirak.....	300
c.	Suçların İçtimai.....	303
4.	Yaptırım	306
C.	Bilgiye Dayalı Manipülasyon Suçu.....	309
1.	Genel Olarak.....	309
2.	Suçun Unsurları.....	310
a.	Maddi Unsur.....	310
b.	Manevi Unsur.....	328
c.	Hukuka Aykırılık Unsuru.....	331
3.	Suçun Özel Oluşum Biçimleri.....	335
a.	Suça Teşebbüs.....	335
b.	Suça İştirak.....	337
c.	Suçların İçtimai.....	339
4.	Yaptırım	343
III.ÖRTÜLÜ KAZANÇ AKTARMA SUÇU	344	
A.	Genel Olarak	344
B.	Suçun Unsurları.....	348
1.	Maddi Unsur.....	348
2.	Manevi Unsur.....	354
3.	Hukuka Aykırılık Unsuru	355
C.	Suçun Özel Oluşum Biçimleri	356
1.	Suça Teşebbüs	356
2.	Suça İştirak.....	357
3.	Suçların İçtimai.....	358
D.	Yaptırım.....	360
IV.KARŞILIKSIZ REPO SUÇU	361	
A.	Genel Olarak	361
B.	Suçun Unsurları.....	365
1.	Maddi Unsur.....	365

2.	Manevi Unsur.....	369
3.	Hukuka Aykırılık Unsuru	369
C.	Suçun Özel Oluşum Biçimleri	370
1.	Suça Teşebbüs	370
2.	Suça İştirak.....	371
3.	Suçların İçtimai.....	371
D.	Yaptırım.....	374
V.	GERÇEĞE AYKIRI BİLGİ VERME SUÇU	374
A.	Genel Olarak.....	374
B.	Suçun Unsurları.....	377
1.	Maddi Unsur.....	377
2.	Manevi Unsur.....	382
3.	Hukuka Aykırılık Unsuru	383
C.	Suçun Özel Oluşum Biçimleri	384
1.	Suça Teşebbüs	384
2.	Suça İştirak.....	385
3.	Suçların İçtimai.....	386
D.	Yaptırım.....	386
	SONUÇ	389
	KAYNAKÇA	407
	KAVRAM DİZİNİ	427
	MADDE DİZİNİ	433